

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5459/22
31.8.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Меланије Сантовац, председника већа, судије Ирене Трифуновић Радуловић и Иде Никитовић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Витомир Драгић, адвокат из Београда, Љермонтова 19, против тужене Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеног против пресуде Првог основног суда у Београду П 1624/16 од 09.05.2022. године, у седници одржаној 31.8.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 1624/16 од 09.05.2022. године у ставу другом изреке, ставу четвртом изреке у делу којим је обавезана тужена да тужиоцу на име ангажовања адвоката у вансудском поступку исплати износ од 6.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до исплате и у ставу петом изреке и жалба тужене у том делу **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 1624/16 од 09.05.2022. године у преосталом делу става четвртог изреке, тако што се одбија, као неоснован, захтев тужиоца да се обавезе тужена Компанија Дунав осигурање а.д.о. Београд обавезује да тужиоцу АА из ... исплати законску затезну камату на износ од 6.000,00 динара почев од 28.01.2016. године до дана извршности одлуке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1624/16 од 09.05.2022. године, ставом првим изреке, дозвољава се објективно преинчење тужбе учињено поднеском тужиоца од 05.11.2018. године.

Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати и то за: претрпљене душевне болове услед умањења

животне активности износ од 380.000,00 динара, претрпљене физичке болове износ од 88.000,00 динара, претрпљен страх износ од 64.000,00 динара и претрпљене душевне болове због наружености износ од 24.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 09.05.2022. године до исплате.

Ставом трећим изреке, одбијен је, као неоснован захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати за претрпљен страх износ од 6.000,00 динара и за претрпљене душевне болове услед наружености износ од 6.000,00 динара све са законском затезном каматом почев од 09.05.2022. године до исплате.

Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име ангажовања адвоката у вансудском поступку исплати износ од 6.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 28.01.2016. године, као дана подношења тужбе, до исплате.

Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 294.840,00 динара са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршност пресуде до исплате.

Тужена је против наведене првостепене пресуде у ставу другом, четвртм и петом изреке благовремено изјавила жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Апелациони суд у Београду испитао је првостепену пресуду у границама разлога одређених у члану 386. Закона о парничном поступку (“Сл. гласник РС”, број 72/11 са изменама и допунама) и нашао да је жалба тужене делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности и због којих би побијана одлука морала бити укинута, нити је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се жалбом указује јер је изрека пресуде разумљива, а дати разлози о битним чињеницама јасни и потпуни.

Према утврђеном чињеничном стању 28.04.2015. године у 12:20 часова у месту ..., општина ... дошло је до саобраћајне незгоде тако што возач ББ управљајући путничком возилом “VW tipa Caddy” рег.озн..., осигураном од аутоодговорности код тужене, крећући се из правца Рудара према Рудници није прилагодио брзину свог кретања условима и стању пута, те је изгубио контролу над возилом и излетео са коловоза са десне стране пута, те својим предњим десним делом возила ударио у бетонски зид железничког надвожњака и ту стао. У предметној незгоди тужилац, који се критичном приликом налазио на месту сувозача и који је био везан сигурносним појасом, што је утврђено оценом исказа тужиоца и налаза и мишљења вештака судске медицине, задобио је тешку телесну повреду у виду прелома десне бутне кости у доњој трећини и у тренутку задобијања повреде трпео је болове јаког интензитета, који су трајали два дана и који су под дејством указане медицинске помоћи, применом лекова против болова, услед мировања и одређеном врстом имобилизације, постепено

трансформисали у болове средњег интензитета, који су трајали 2 месеца, док је болове слабог интензитета трпео у наредних 5 месеци, при чему, тужилац и данас под одређеним околностима може да осећа повремене неједнаке и неправилне болове слабијег интензитета. Тужилац је трпео примарни страх јаког интензитета 2 минута, што је представљао афективни одговор организма на изненадни удар – трауму, потом је трпео секундарни страх јаког интензитета укупно 3 сата, а након тога страх средњег интензитета три недеље, а затим страх слабог интензитета 90 дана. Код тужиоца постоји наруженост средњег степена, као и трајно умањење животне активности у висини од 25%, односно постоји редукција животне способности за све оне активности које захтевају ход по неравном и клизавом терену, код чучања, пењања, код свих већих физичких оптерећења и обављања разних рекреативних спортских активности, као и код других сличних активности. Утврђено је да се судски вештаци медицинске струке нису могли изјаснити колики је допринос тужиоца у току лечења да последице повреде буду теже, имајући у виду да недостаје радиографија пре и после повреде, те да уколико је тачан навод да се тужилац није придржавао савета лекара, да је сигурно допринео да последице буду теже, али да се вештаци орема расположивим подацима не могу изјаснити колике би те последице биле теже.

Тужилац се пре подношења тужбе путем адвоката обратио туженој захтевом за накнаду нематеријалне штете и исти захтев је делимично усвојен, па је тужиоцу од стране тужене по закључном вансудском поравнању 07.12.2015. године исплаћен укупан износ од 352.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете и то на име претрпљених физичких болова износ од 112.000,00 динара, претрпљеног страха износ од 80.000,00 динара, претрпљених душевних болова због наружености износ од 40.000,00 динара и претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 120.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, применом одредбом члана 73. став 2. Закона о осигурању и имовине лица, члана 188. став 4, 940. став 1, члана 941. став 1, члана 192, 205. и 200. Закона о облигациним односима, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев. Међу парничних странкама није било спорно да је за предмету саобраћајну незгоду одговоран возач ББ који је управљао возилом, које у тренутку незгоде било осигурано код тужене и тужена је дужна да надокнади нематеријалну штету проистеклу из предметне саобраћајне незгоде тужиоцу, који је у истој повређен као путник. Првостепени суд је нашао да постоји допринос тужиоца да штета буде већа него што би иначе била, с обзиром да је у отпусној листи Опште болнице Студеница, Краљево, између осталог, констатовано да је код пацијента, овде тужиоца, постављена циркуларна гипс-мобилизација, пошто тужилац није сарађивао јер је упркос забрани ослањања, што му је више пута предочено, устајао ослањајући се на оперисану ногу, те се по мишљењу суда тужилац понашао несавесно, чиме је допринео тежим последицама предметног штетног догађаја у висини од 20%. Приликом оцене доприноса настанку штете, суд је имао у виду и наводе туженог да тужилац у тренутку незгоде није био везан сигурносним појасом, али је нашао да исти нису од утицаја, будући да из исказа тужиоца, коме је суд поклатио веру, произилази да је исти био везан сигурносним појасом, а из налаза и мишљења судског вештака специјалисте судске медицине др Владимира Живковића од 21.05.2020. године произилази да је тужилац предметне повреде могао задобити и да је био везан сигурносним појасем, те да по том основу нема доприноса тужиоца насталој штети.

Одлучујући о висини тужбеног захтева у делу који се односи на нематеријалну штету, првостепени суд је закључио да висину правичне новчане накнаде за претрпљене физичке болове, имајући у виду јачину болова и њихова трајање, представља износ од 250.000,00 динара, до правичну новчану накнаду за претрпљени страх, имајући у виду јачину страха и његово трајање, представља износ од 180.000,00 динара, да за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 625.000,00 динара представља правичну новчану накнаду, док за претрпљене душевне болове због наружености то је износ од 80.000,00 динара. Како је тужилац допринео да штета буде већа него што би иначе била и то у висини 20% исти има право на 80% напред наведеног износа, тако да има право на накнаду штете на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности износ од 500.000,00 динара, за претрпљене физичке 200.000,00 динара, претрпљен страх 144.000,00 динара и претрпљене душевне болове због наружености 64.000,00 динара.

Имајући у виду да је тужилац у вансудском поступку туженом на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности исплатио износ од 120.000,00 динара, 112.000,00 динара за физичке болове, претрпљен страх 80.000,00 динара и на име душевних болова због наружености 40.000,00 динара, првостепени суд је тужиоцу досудио износе који представљају разлику између износа који тужиоцу припадају по оцени суда умањени за допринос тужиоца и износа који су исплаћени у вансудском поступку. При том је суд имао у виду да није дошло до промене у критеријумима за оцену висине штете у време раније исплате и време доношења пресуде, имајући у виду, између осталог, да није дошло до значајније промене курса евра у односу на валуту динар. Из наведених разлога, одлучено је као у ставу другом и трећем изреке побијане пресуде. На досуђене износе накнаде тужиоцу припада право на законску затезну камату почев од 09.05.2022. године до исплате, с обзиром на то да се у конкретном случају ради о накнади нематеријалне штете чија је висина утврђена даном пресуђења, све сагласно одредбама члана 277. став 1 ЗОО.

Одлучујући о захтеву тужиоца за исплату износа од 6.000,00 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, а на име ангажованог адвоката у вансудском поступку, суд је одлучио да је захтев тужиоца основан из разлога што је из одштетног захтева 12.06.2015. године утврђено да је исти сачињен од стране пуномоћника адвоката, да је предат туженом 15.06.2015. године, па је суд у складу са чланом 150 став 1 ЗПП и тарифним бројем 80 Тарифе о награда и накнадама трошкова за рад адвоката закључио да тужиоцу припада накнада за радњу коју је предузео адвокат у његово име. Подношењем захтева за накнаду штете осигуравача у вансудском поступку тужилац је поступио сагласно одредбама 24. Закона о обавезном осигурању у саобраћају. Такође, према одредби члана 67. Устава РС свакоме се јемчи право на правну помоћ коју пружа адвокатура, као самостална и независна служба. На наведени новчани износ припада и законска затезна камата од дана подношења тужбе до исплате.

Суд је одбио предлог тужене да се саслуша као сведок ВВ будући да није био очевидац предметног штетног догађаја и у извештају незгоде наведен је само као власник возила у којем је повређен тужилац. Извођењем овог доказа само би се непотребно одуговлачио поступак и исто не би довело утврђења чињеница које су битне за одлуку у овој правној ствари. Суд није саслушао ни сведока ББ будући да

након више покушаја није било доказа да је сведок уредно позван на рочиште, а према напомени радника поште именовани према изјави мајке живи и ради у иностранству, те суд није био објективно у могућности да изведе овај доказ. Поред наведеног, по оцени суда без утицаја је што овај сведок није саслушан, с обзиром да су битне чињенице утврђене оценом других доказа, пре свега, налаза и мишљења судских вештака. Изјава сведока коју је у писаној форми дао пред туженим суд није могао да цени као исказ сведока будући да иста није дата у судском поступку када се сведок упозорава на дужност да говори истину и упозорава на последице давања лажног исказа.

Правилно је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, имајући у виду све утврђене околности конкретног случаја, утврђену тешку телесну повреду коју је тужилац задобио у предметном догађају, као и интензитет и трајање физичких болова и претрпљеног страха, утврђену наруженост, степен умањења животне активности, допринос тужиоца настанку штете, те исплаћене новчане износе на име накнаде нематеријалне штете пре судског спора, правилно применио материјално право када је донео одлуку у ставу другом изреке и у ставу четвртом изреке у делу којим је обавезана тужена да тужиоцу на име ангажовања адвоката у вансудском поступку исплати износ од 6.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до исплате, из разлога наведених у образложењу првостепене пресуде, које у потпуности прихвата овај суд.

Правилно је првостепени суд, супротно жалбеним наводима туженог, правилно је применио и одредбе члана 200. ЗОО и члана 232. ЗПП при одмеравању висине накнаде претрпљене нематеријалне штете, с обзиром да се водило рачуна о значају повређеног добра и циљу коме ова накнада служи, односно да се досуђеном накнадом не сме погодовати тежњама које нису спојиве са њеном природом и сврхом јер правична накнада нематеријалне штете не сме представљати репарацију, већ сатисфакцију. На наведене новчане износе тужиоцу припада и законска затезна камата од пресуђења до исплате у смислу члана 277. став 1. ЗОО.

Супротно жалбеним наводима, по оцени овог суда без утицаја на правилност и законитост побијане пресуде је навод тужене да лечење тужиоца није завршено, с обзиром да је првостепени суд битне чињенице о здравственом стању тужиоца, току лечења и трајним последицама претрпљених повреда у предметној незгоди утврдио на основу налаза и мишљења вештака медицинске струке, који су се изјашњавали на примедбе туженог дате у току поступка.

Такође, и околност што предложени сведок ББ није саслушан у првостепеном поступку, како би се утврдило да ли је тужилац користио сигурносни појас је без утицаја на правилност и законитост побијане пресуде, а из разлога наведених у образложењу побијане пресуде. Наиме, битне чињенице које се тичу доприноса тужиоца настанку штете утврђене су оценом других доказа, а пре свега, из налаза и мишљења судског вештака специјалисте судске медицине др Владимира Живковића од 21.05.2020. године из ког произилази да је тужилац предметне повреде могао задобити и да је користио сигурносни појас, те да по том основу нема доприноса тужиоца насталој штети.

И остали жалбени наводи којима се оспорава утврђено чињенично стање и

примена материјалног права нису од утицаја на правилност и законитост донете одлуке у ставу другом изреке побијане пресуде.

Одлука о трошковима поступка садржана у ставу петом изреке донета је правилном применом одредаба члана 150, 153, 154. и 163. Закона о парничном поступку и жалбеним наводима њена правилност није доведена у сумњу.

Међутим, првостепени суд је одлуку у ставу четвртм изреке у делу одлуке о досуђеној затезној камати донео уз погрешну примену материјалног права и тужилац нема право на затезну камату на износ трошкова за ангажовање пуномоћника адвоката у мирном поступку од 6.000,00 динара почев од поднете тужбе 28.01.2016. године до дана извршности одлуке, с обзиром да се ради о трошку који је везан за вођење парнице у смислу одредаба члана 150, 153. и 154. ЗПП у вези са чланом 24. став 4. Закона о обавезном осигурању у саобраћају, те затезна камата на овај износ трошкова поводом парничног поступка тече од дана наступања извршности одлуке до исплате у смислу члана 277. став 1. и члана 324. ЗОО, а у вези члана 345. и 366. ЗПП и члана 43. ЗИО.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је применом одредбе члана 390. и члана 394. тачка 4. ЗПП одлучио као у ставу првом и другом изреке.

С обзиром да је тужена у другостепеном поступку није успела, донета је одлука као у ставу трећем изреке применом члана 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Меланија Сантовац, ср.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић